

А. П. Гринчук,

здобувачка вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня,

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-9237-8752>

СУЧАСНИЙ СТАН ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАПРЯМИ ЙОГО РОЗВИТКУ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого
Міжрегіональної академії управління персоналом
вул. Фрометівська, 2, 03039, Київ, Україна
E-mail: kaf.prd.409@gmail.com

Мета: визначити сутність та зміст змін у системі оцінювання у світі та внести окремі пропозиції щодо розвитку діяльності оціночних компаній з урахуванням тенденцій та напрямів досліджень. **Методи дослідження:** системного аналізу і синтезу, методи діалектичної та формальної логіки, порівняльний та моделювання дозволили сформулювати та уточнити основні напрями перебудови системи оцінювання, зміни форм і методів оціночної діяльності у сучасних умовах. **Результати:** визначені проблеми подальшого розвитку оціночної діяльності у світі та в Україні. Сформовано ряд напрямів, які можуть бути провідними у системі оцінювання і впливати в цілому на оціночну діяльність. Проаналізовано застосування комп'ютерної техніки та нових технологій у сфері оціночної діяльності. Доведено, що сучасна оціночна діяльність практично перетворюється на проведення відповідних експертиз, що вимагає зміни форм і методів оціночної діяльності в цілому та залучення окремих спеціалістів, які можуть готувати експертизи. Крім того визначено, що сучасні форми і методи оціночної діяльності в переважній більшості вже включають прогнозування розвитку зазначеної діяльності, що також вимагає залучення відповідних спеціалістів при проведенні оціночної діяльності. Окремо визначено, що в оціночній діяльності на сьогодні вже використовуються новітні автоматизовані технології та штучний інтелект. **Обговорення:** аргументується положення, що в системі оціночної діяльності наразі є цілий ряд нерегульованих питань, які вимагають прийняття нових нормативних документів. Запропоновано проведення різноманітних заходів з метою перебудови діяльності оцінювачів та залучення нових спеціалістів з метою проведення відповідних експертиз та підготовки прогнозів.

Ключові слова: адміністрування оціночної діяльності; оціночна діяльність; компанії з оціночної діяльності; експертизи; прогнозування; використання новітніх технологій в оціночній діяльності; штучний інтелект; автоматизовані системи оцінювання; нові галузі і предмети оцінювання.

Постановка проблеми та її актуальність. Питання оціночної діяльності на сьогодні зростає як у світі, так і в Україні. Змінюються мета та форми оціночної діяльності, особлива увага приділяється деталям у сфері оцінювання. Аналіз сучасної системи оціночної діяльності показує, що зараз у цій сфері активно використовуються різноманітні новітні прийоми,

штучний інтелект та інші напрями сучасних технологій.

Практично змінилася система оцінювання як речей і предметів, так і майна, але також з'явилися нові напрями оцінювання та нові предмети і організації, які мають оцінюватися. Сьогодні оцінюються громадські організації, виробничі комплекси, фірми, сільсько-господарські підприємства та інші організації і

установи. Разом з тим аналізу сучасних змін у сфері оцінювання в науковій літературі на сьогодні досить мало, тому у статті зроблена спроба спрогнозувати сучасні напрями оціночної діяльності та її окремих рис.

У статті проаналізовано основні тренди змін у сфері оціночної діяльності. До них відносяться такі як автоматизація оціночної діяльності, використання новітніх технологій, використання штучного інтелекту, підвищення вимог клієнтів до результатів оціночної діяльності.

На сьогодні результати оціночної діяльності в переважній більшості викладаються у вигляді схем, аналізів та прогнозів, адже замовники хочуть бачити перспективу використання тих чи інших об'єктів у майбутньому.

Крім того спостерігається тенденція підвищення рівня оцінки об'єктів та перетворення оціночної діяльності на експертну діяльність з метою більш чіткого розуміння, наприклад, можливості інвестицій у розвиток тих чи інших напрямів.

У світі спостерігається тенденція сталого розвитку, і тому оціночна діяльність вимагає не тільки сучасної оцінки стану об'єктів, але й прогнозованих результатів капіталовкладень та підвищення ефективності їхньої діяльності.

Основні проблеми, які виникають у процесі оціночної діяльності, висвітлені у статті та включають наступні напрями:

1) зростання ролі осіб, які здійснюють оціночну діяльність, і таким чином необхідності підвищення кваліфікації зазначених осіб;

2) постійне зростання вимог з боку клієнтів щодо результатів оціночної діяльності;

3) збільшення обсягів оціночної діяльності, що з одного боку збільшує навантаження на оцінювачів, а з іншого – підвищує вимоги до результатів оцінювання;

4) розширення кола суб'єктів ринку оціночних послуг, тобто включення до таких суб'єктів науково-дослідних та інших установ;

5) формування спеціальних оціночних платформ, які використовуються всіма учасниками оціночної діяльності;

6) створення систем автоматизованого оцінювання із застосуванням штучного інтелекту.

Крім того, на оціночну діяльність великий вплив здійснюють такі фактори як глобалізація суспільних процесів, а також зростання вимог до оцінок тих чи інших суб'єктів. Таким чином розгляд усіх зазначених та інших факторів свідчить про актуальність проблеми.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Система оціночної діяльності є недостатньо досліджена в науковій літературі. Разом з тим на сьогодні вже зафіксовано цілий ряд робіт, які переважно розглядають оціночну діяльність з практичної точки зору. Для прикладу можна навести роботи К.А. Мамонова, Є.М. Кирилюка та деяких інших дослідників.

Слід зазначити, що традиційно в системі оціночної діяльності є досить велика кількість робіт, які пов'язані з оцінкою земель. Це можна пояснити тим, що в переважній більшості в Україні розвивалася система оцінки земель. До питання оцінки земель зверталися такі дослідники як: Т.В. Аноприєнко, І.С. Глуценкова, К.А. Мамонов, А.М. Третяк та ряд інших дослідників.

Разом з тим, як уже зазначалося, питання оцінювання земель, предметів та соціальних явищ у науковій літературі висвітлювалося в Україні недостатньо. Зазначені питання розглядалися такими дослідниками як Ю.О. Будицька, А.В. Карпенко, В.В. Лакас, Ю.С. Рудченко та деякими іншими.

Досить мало наукових робіт у питаннях оціночної діяльності у сфері наукових досліджень, діяльності громадських організацій і політичних партій та інших соціальних явищ. Крім того, не розглядалися питання щодо подальшого стратегічного напрямку розвитку оціночної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні оціночна діяльність у світі і в Україні прогресує. Це можуть підтвердити окремі фактори, які визначають дослідники [1]. Можна констатувати, що оціночна діяльність переживає певний період трансформації, який можна охарактеризувати у світлі трьох головних напрямів.

Перш за все на сьогодні змінюються технології оціночної діяльності, активно впроваджуються комп'ютерні системи, бази даних та

штучний інтелект. Крім того, змінюється обсяг інформації, яку вимагають особи, що замовляють проведення оцінки, її доступність і якість. Відповідно змінюється роль фахівців, які проводять оцінювання, адже старі методи вже не застосовуються.

На сьогодні існує цілий ряд досліджень, які визначають нові підходи до оціночної діяльності та її сучасного стану і розвитку [2; 3].

Якщо коротко проаналізувати тенденції сучасних змін в оціночній діяльності, то можна виділити наступні.

1. Зростання ролі особи, яка здійснює оціночну діяльність.

Зазначений процес характеризується такими рисами: вирішальне значення у процесі оцінювання надається аналізу, порівняльним таблицям та інтерпретації, даних, які отримані в результаті проведеного оцінювання. Таким чином до складу груп, які проводять оцінювання тих чи інших об'єктів, предметів або речей, вже включаються програмісти, аналітики баз даних, бухгалтери, статистики та інші фахівці, наприклад, мистецтвознавці чи навіть композитори [4; 5]. Тобто можна спостерігати вже не тільки оцінювання, але певною мірою й формування експертної оцінки. При цьому замовник одразу формує вимоги для оцінювання і напрями експертної оцінки. Щоб попередити зміни в угоді про оцінювання тих чи інших предметів, явищ та напрямів діяльності, оцінювачам необхідно чітко прописувати в угоді про проведення оцінювання обсяг результатів такого оцінювання.

2. Паралельно зі зростанням вимог до результатів оцінювання зростають вимоги клієнтів.

На сьогодні клієнти при замовленні оцінки вимагають певних оціночних прогнозів та рекомендацій щодо довгострокової вартості активів, які оцінюються. Тобто клієнт вимагає не тільки сучасної оцінки підприємств, установ та організацій, але й прогностичної оцінки, чи буде об'єкт цінним у майбутньому і чи варто його купувати, що також вимагає залучення певних фахівців, які можуть певною мірою сформулювати зазначені прогнози. На попередньому етапі оцінювання найбільш важливим аспектом

оцінювання була ринкова вартість об'єктів чи активів, тому при проведенні оцінювання необхідно враховувати і нові пропозиції замовників, проте з метою зменшення додаткового навантаження на сам процес оцінювання треба передбачати зазначені пропозиції в угоді про проведення оцінювання [10; 12; 13; 14].

3. Сталий курс розвитку як держави, так і бізнесу.

На сьогодні політика найбільш розвинених держав включає наступні аспекти у формуванні сталого розвитку держав: повсюдне впровадження екологічних стандартів та вимог, які спрямовані на покращення екології та навколишнього середовища; можливість економії коштів при експлуатації виробничих комплексів; вираховування різноманітних вимог орендарів, які формуються на основі певних прогнозів, а також формування певною мірою корпоративної соціальної відповідальності. Зазначені аспекти перш за все змушують зосередитися на такому напрямі оцінювання, як прихильності до категорії сталого розвитку, яка певною мірою стимулює розвиток екологічних напрямів щодо промислового та житлового будівництва у всьому світі. Інвестори все частіше шукатимуть високоякісну нерухомість з такими характеристиками, одночасно включаючи критерії сталого розвитку та благополуччя у свої стратегії створення доданої вартості, щоб забезпечити відповідність портфелів цієї довгострокової тенденції. Ці фактори необхідно враховувати при майбутній оцінці майна [11].

4. Збільшення масивів даних, які треба оцінювати.

Наявність досить великих масивів даних, які збираються і акумулюються за допомогою не тільки комп'ютерної техніки, а й із використанням новітніх технологій, які дають можливість здійснювати більш точні оцінки як поточних даних по різноманітних активах, так і передбачуваних результатах інвестицій. Зазначені масиви даних у переважній більшості визначають різні аспекти сучасної та майбутньої виробничої діяльності і включають, наприклад, наступні витрати: на ремонт і впровадження нових технологій; заміну технологій більш новими, зменшення персоналу, підвищення ефектив-

ності діяльності підприємств в цілому. При цьому має оцінюватися не тільки проста заміна технологій та обладнання, але й вартість розроблення, придбання, а також впровадження новітніх технологій. Певною мірою це також стосується і оцінювання наукової діяльності у відповідній сфері, яка може сприяти підвищенню ефективності виробництва та збільшенню обсягів продукції [6].

5. Поява нових учасників ринку оціночних послуг.

Дослідники передбачають, що невдовзі сучасні фахівці з оцінки зіткнуться з досить агресивною конкуренцією з боку нових учасників оцінювального бізнесу [7; 8]. Перш за все конкуренція буде спрямована на перебудову системи оцінювання всього обсягу речей, ідей, предметів за допомогою новітніх технологій. Ті компанії, які сьогодні є лідерами у сфері надання оціночних послуг, мають вчасно реагувати на появу інших окремих компаній чи навіть груп компаній, які з самого початку створення будуть використовувати штучний інтелект, новітні технології та вчасно реагувати на вимоги ринку і перебудовувати свою діяльність. Для старих компаній це буде виклик, і якщо старі компанії не будуть реагувати та вчасно перебудовуватися, вони просто збанкрутують. На новому етапі оціночної діяльності вже не буде достатньо провести відповідну оцінку, але треба зробити аналіз зростання, наприклад, будь-якої компанії, визначити основні напрями зростання, визначити загрози, які пов'язані з діяльністю компанії та форми і методи їх усунення, а головне – показати шляхи підвищення ефективності.

6. Поява спеціальних інтелектуальних оціночних платформ як нового виду суб'єктів оціночної діяльності.

Додаткову підтримку, яку можуть використовувати сучасні оціночні суб'єкти, можна здійснювати за допомогою спеціальних інтелектуальних оціночних платформ. Вони інтегрують дані в реальному часі, що перш за все дає можливість проводити оцінювання досить швидко. Такі платформи стають у переважній більшості незамінними для професіоналів в галузі оцінки. Вони здійснюють оціночну діяльність, яка задовольняє замовників. Переваги таких інтелекту-

альних оціночних платформ у тому, що вони надають можливість виконувати точні та ефективні завдання, які пов'язані з ринками збуту та порівняння їх у всьому світі. Зазначені платформи надають можливість забезпечити основну оцінку вартості нерухомості, яку припустимо, хоче придбати інвестор. Така оцінка певною мірою вносить ясність для інвесторів і стимулює привабливість потенційного придбання виробничих чи інших комплексів. Зазначені платформи також дають можливість постачальникам певних послуг, особливо логістичних, за допомогою проведеного оцінювання певною мірою уніфікувати робочі процеси у своїх мережах. Тобто вони стимулюють введення упорядкованих форм і методів з урахуванням тенденцій взаємопов'язаного глобального ринку.

7. Інтерпретація даних оцінювання та їх використання на практиці.

Наразі відбувається збільшення обсягу даних як щодо суб'єктів оцінювання, так і способів їх обробки та аналізу. В переважній більшості оціночні компанії завдяки збільшенню обсягу даних, отриманих насамперед з відкритих джерел, можуть не тільки проводити відповідне оцінювання, але надавати професійні консультації стосовно використання об'єктів та їх експлуатації. Виникнення відповідних інтелектуальних платформ, які в подальшому зможуть ефективно зіставляти великі масиви даних та інтерпретувати їх, буде також проблемою для традиційних способів оцінювання. Крім того, велику роль буде відігравати створення системи навчання фахівців, які зможуть працювати з такими системами. В цілому зазначені напрями оціночної діяльності матимуть вирішальне значення і підвищать надійність зроблених оцінок.

8. Створення систем автоматизованого оцінювання із застосуванням штучного інтелекту.

Останні події у світі, такі як пандемія COVID-19, війна в Україні та в Ізраїлі, створили низку проблем, які відобразилися на розвитку оціночної діяльності.

До таких проблем слід віднести перш за все неможливість присутності оцінювача на місці знаходження нерухомого майна, окупація та захоплення території і також унеможливлення

оцінювання, руйнація нерухомого майна та т. ін. З метою позитивного вирішення питання щодо оцінювання майна сформувалася автоматична система оцінювання за допомогою спеціальних комп'ютерних програм. При цьому вводяться параметри того чи іншого об'єкта і програма самостійно проводить автоматизоване оцінювання. На сьогодні застосовуються наступні моделі оцінювання:

- оцінювання вартості нерухомого майна з використанням соціально-економічних даних, вартості, яка була у попередньому періоді, та відповідного розташування і т. ін.

- блокчейн, тобто розподілений реєстр, що складається з ланцюжка блоків фінансових транзакцій, у якому кожен наступний блок криптографічно пов'язаний із попереднім [9]. Тобто за допомогою таких блоків визначається чітка оцінка того чи іншого об'єкту;

- використання дронів або роботів та застосування штучного інтелекту для проведення оцінки об'єктів та відповідної перевірки.

9. Зміни у кількості та певною мірою якості оціночної діяльності, тобто розширення кола фахівців, які здійснюють оціночну діяльність.

Розвиток ринку оціночних послуг переважно забезпечує перш за все універсалізацію оцінювачів та залучення різних фахівців. Для традиційних компаній, які здійснюють оціночну діяльність, потрібно перебудовувати свою роботу, тобто чітко розуміння нових напрямів оціночної діяльності, особливостей, які виникають у різноманітних секторах оціночної діяльності, залучення відповідних фахівців, які мають професійні знання і навички для здійснення оцінювання.

10. Вплив глобалізаційних процесів на стан оціночної діяльності.

Збільшення інвестицій у сфері нерухомості, що призводить до підвищення рівня урбанізації, застосування різноманітних технологій призводить до створення глобальних ринків нерухомості, і таким чином оцінювання може проводитися вже не в одній країні, а в цілому ряді країн. Таким чином оцінювачі мають вивчати досвід великих компаній та обслуговувати глобальних клієнтів. При цьому досвід і знання, які набуті на локальних ринках, мають трансфор-

муватися і використовуватися вже глобальними оціночними компаніями.

Висновки. У підсумку треба визначити, що тенденції змін у системі оціночної діяльності відбуваються досить швидко. Можна констатувати, що оціночна діяльність змінюється разом із багатьма соціальними та економічними категоріями. Головний вплив на систему оціночної діяльності здійснює розвиток комп'ютерної техніки, штучний інтелект, а також автоматизовані системи оцінювання. Разом із тим сьогодні необхідно вирішити питання унормування окремих напрямів оціночної діяльності, які виникли в останні роки.

Запропоновано компаніям, які здійснюють оцінювання виробничих комплексів, перебудувати своє ставлення до оцінки. Перш за все необхідно до проведення оцінювання залучати спеціалістів з метою проведення відповідних експертиз, аналітиків та осіб, які можуть підготувати відповідні прогнози. Крім того з метою підвищення ефективності та задоволення вимог клієнтів пропонується більш широко використовувати новітні технології, автоматизовані системи та штучний інтелект. Тільки шляхом відповідних змін оціночна діяльність може розвиватися в майбутньому.

Необхідно також запропонувати й прийняти ряд відповідних нормативних документів, які б унормували нові форми і методи оцінювання промислових об'єктів та комплексів.

Література

1. Науково-практичне забезпечення землеоціночної діяльності: навчаль. посіб. / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Т.М. Прядка, Н.А. Третяк, А.О. Вольська, Р.А. Третяк; за заг. ред. А.М. Третяка. Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. 124 с.

2. Рудченко Ю.С. Оціночна діяльність в Україні: бухгалтерська, незалежна, експертна. *Облік і фінанси АПК*. 2005. № 3. С. 45-48.

3. Кирилюк Є.М. Економічне оцінювання: навчаль. посіб. Черкаси, 2008. 219 с.

4. Фіськова Н.Я., Нечепуренко О.І. Аналіз музичних творів: навчаль. посіб. 2-ге вид., виправл. та допов. Вінниця: ТОВ «Вінницька міська друкарня», 2022. 108 с.

5. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: навчаль. посіб. Київ: Університет «Україна», 2014. 417 с.

6. Карпенко А.В., Будицька Ю.О. Теоретико-методичні основи оцінювання результативності наукової діяльності в Україні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2017. Вип. 31. С. 51-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2017_30_6.

7. Єпіфанов А.О., Ярошенко А.С. Науково-методичні підходи до оцінки рівня конкуренції в банківській системі. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/56121/7/Yepifanov_%20Naukovo.pdf

8. Павлюк Т.І. Сутність та роль конкуренції в ринковій економіці. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 6. С. 8-13.

9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <https://archive.org/details/velykyislovnyk>

10. Мамонов К.А., Глущенко І.С., Анопрієнко Т.В. Методологія оцінки нерухомості. Ч. 1. Оцінка сільськогосподарських земель: навчаль. посіб. Харківський нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ, 2014. 191 с.

11. Лакас В.В. Сталий розвиток в сучасних умовах: сутнісно-змістовна характеристика та теоретико-методологічні засади. *АГРОСВІТ*. 2024. № 16. С. 184-190. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.16.184>

12. Про оцінку земель: Закон України від 11 груд. 2003 р. № 1378-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 229.

13. Анопрієнко Т.В. Конспект лекцій з дисципліни «Регулювання оціночної діяльності» (для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій та спеціальності 193 Геодезія та землеустрій). Харківський нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 68 с.

14. Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 16 лист. 2016 р. № 831 (втратила чинність).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-%D0%BF#Text>

References

1. Naukovo-praktychne zabezpechennya zemleotsinochnoyi diyalnosti: navchal. posib. / A.M. Tretyak, V.M. Tretyak, T.M. Pryadka, N.A. Tretyak, A.O. Volska, R.A. Tretyak; za zah. red. A.M. Tretyaka. Bila Tserkva: TOV «Bilotserkivdruk», 2022. 124 s.

2. Rudchenko Yu.S. Otsinochna diyalnist v Ukrayini: bukhhalterska, nezalezha, ekspertna. *Oblik i finansy APK*. 2005. № 3. S. 45-48.

3. Kyrylyuk Ye.M. Ekonomichne otsinyuvannya: navchal. posib. Cherkasy, 2008. 219 s.

4. Fiskova N.Ya., Nechepurenko O.I. Analiz muzychnykh tvoriv: navchal. posib. 2-he vyd., vypravl. ta dopov. Vinnytsya: TOV «Vinnytska miska drukarnya», 2022. 108 s.

5. Varenko V.M. Informatsiyno-analitychna diyalnist: navchal. posib. Kyiv: Universytet «Ukrayina», 2014. 417 s.

6. Karpenko A.V., Budytska Yu.O. Teoretyko-metodychni osnovy otsinyuvannya rezultatyvnosti naukovoyi diyalnosti v Ukrayini. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. 2017. Vyp. 31. S. 51-57. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2017_30_6.

7. Yepifanov A.O., Yaroshenko A.S. Naukovo-metodychni pidkhody do otsinky rivnya konkurentsii v bankivskiy systemi. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/56121/7/Yepifanov_%20Naukovo.pdf

8. Pavlyuk T.I. Sutnist ta rol konkurentsii v rynkoviy ekonomitsi. *Ekonomika i suspilstvo*. 2016. Vyp. 6. S. 8-13.

9. Velykyy tлумачnyy slovnyk suchasnoyi ukrayinskoj movy. URL: <https://archive.org/details/velykyislovnyk>

10. Mamonov K.A., Hlushchenkova I.S., Anopriyenko T.V. Metodolohiya otsinky nerukhomosti. Ch. 1. Otsinka silskohospodarskykh zemel: navchal. posib. Kharkivskyy nats. un-t misk. hospva im. O.M. Beketova. Kharkiv: KhNUMH, 2014. 191 s.

11. Lakas V.V. Stalyy rozvytok v suchasnykh umovakh: sutnisno-zmistovna kharakterystyka ta teoretyko-metodolohichni zasady. AHROSVIT. 2024. № 16. S. 184-190. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.16.184>

12. Pro otsinku zemel: Zakon Ukrayiny vid 11 hrud. 2003 r. № 1378-IV. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. 2004. № 15. St. 229.

13. Anopriyenko T.V. Konspekt lektsiy z dystsypliny «Rehulyuvannya otsinochnoyi diyalnosti» (dlya studentiv dennoyi ta zaochnoyi form navchannya napryamu pidhotovky

6.080101 Heodeziya, kartohrafiya ta zemleustriy ta spetsialnosti 193 Heodeziya ta zemleustriy). Kharkivskyy nats. un-t misk. hosp-va im. O.M. Beketova. Kharkiv: KhNUMH im. O.M. Beketova, 2017. 68 s.

14. Metodyka normatyvnoyi hroshovoyi otsinky zemel silskohospodarskoho pryznachennya: zatv. postanovoyu Kabinetu Ministriv Ukrayiny vid 16 lyst. 2016 r. № 831 (vtratyla chynnist). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2016-%D0%BF#Text>

Alisa Grinchuk

CURRENT STATE OF EVALUATION ACTIVITIES AND DIRECTIONS OF ITS DEVELOPMENT IN THE WORLD AND IN UKRAINE

of the Prince Volodymyr the Great Educational and Scientific Institute
of Law of the Interregional Academy of Personnel Management
Frometivska St., 2, 03039, Kyiv, Ukraine
E-mail: kaf.prd.409@gmail.com

Purpose: to determine the essence and content of changes in the evaluation system in the world and to make separate proposals for the development of the activities of evaluation companies, taking into account trends and areas of research. **Research methods:** system analysis and synthesis, methods of dialectical and formal logic, comparative and modeling allowed us to formulate and clarify the main directions of restructuring the evaluation system, changing the forms and methods of evaluation activities in modern conditions. **Results:** problems of further development of evaluation activities in the world and in Ukraine were identified. A number of directions were formed that can be leading in the evaluation system and influence evaluation activities as a whole. The use of computer technology and new technologies in the field of evaluation activities was analyzed. It was proved that modern evaluation activities are practically transformed into conducting relevant examinations, which requires changing the forms and methods of evaluation activities in general and involving individual specialists who can prepare examinations. In addition, it was determined that modern forms and methods of evaluation activities in the vast majority already include forecasting the development of the specified activity, which also requires the involvement of relevant specialists in conducting evaluation activities. It is separately determined that the latest automated technologies and artificial intelligence are already used in valuation activities today. **Discussion:** the position is argued that there are currently a number of unsettled issues in the valuation system that require the adoption of new regulatory documents. It is proposed to carry out various measures to restructure the activities of appraisers and attract new specialists to conduct relevant examinations and prepare forecasts.

Key words: valuation administration; valuation activities; valuation companies; examinations; forecasting; use of the latest technologies in valuation activities; artificial intelligence; automated valuation systems; new areas and subjects of valuation.

Стаття надійшла до редакції 12.05.2025